

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS		
Procesy stochastyczne		11.1.0771		
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot				
Instytut Fizyki Teoretycznej i Astrofizyki				
Studia				
wydział	kierunek	poziom	drugiego stopnia	
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Modelowanie matematyczne i analiza danych	forma	stacjonarne	
		moduł	wszystkie	
		specjalnościowy specjalizacja	wszystkie	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)				
dr Adrian Kołodziejski				
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS		
Formy zajęć		6 Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów: 60h Udział w konsultacjach: 10h Praca własna studenta: 80h RAZEM: 150h		
Wykład, Ćw. audytoryjne				
Sposób realizacji zajęć				
zajęcia w sali dydaktycznej				
Liczba godzin				
Ćw. audytoryjne: 30 godz., Wykład: 30 godz.				
Termin realizacji przedmiotu				
2023/2024 zimowy				
Status przedmiotu		Język wykładowy		
obowiązkowy		- polski - angielski		
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne		
- Rozwiązywanie zadań - Wykład problemowy		Sposób zaliczenia		
		Egzamin		
		Formy zaliczenia		
		- egzamin pisemny z pytaniami (zadaniami) otwartymi - kolokwium		
		Podstawowe kryteria oceny		
		Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
		kolokwia	50,00%	45,00%
		aktywność na zajęciach	0,00%	5,00%
		egzamin pisemny	50,00%	50,00%
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się				

zakładany efekt kształcenia	Egzamin	Kolokwium	Aktywność/obserwacja postawy studenta
Wiedza			
MMAD2_W01	+		
MMAD2_W02	+		
MMAD2_W03	+		
Umiejętności			
MMAD2_U01	+	+	
MMAD2_U02	+	+	+
Kompetencje			
MMAD2_K01			+
MMAD2_K02			+
MMAD2_K04			+
MMAD2_K05			+
MMAD2_K06			+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Brak

B. Wymagania wstępne

Wiedza z Rachunku prawdopodobieństwa

Cele kształcenia

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawami teorii procesów stochastycznych, konstrukcją procesu Wienera i jego podstawowymi własnościami, podstawami teorii martyngałów oraz wprowadzenie do całki stochastycznej.

Treści programowe

1. Definicja procesu stochastycznego; przykłady; rozkłady skończenie wymiarowe; trajektorie procesu; wersja procesu.
2. Twierdzenia Kołmogorowa (o istnieniu procesu stochastycznego, o ciągłej wersji procesu).
3. Definicja procesu Wienera; istnienie procesu Wienera; własności (prawo iterowanego logarytmu; ciągłość i nieróżniczkowalność trajektorii).
4. Warunkowa wartość oczekiwana, definicja, własności.
5. Czasy zatrzymania. Martyngały, podmartyngały, nadmartyngały. Nierówność Dooba.
6. Całka stochastyczna funkcji skokowej, definicja i własności; Całka Itô, definicja i własności. Całka nieoznaczona. Wzór Itô. Różniczka stochastyczna.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

- Z. Brzeźniak, T. Zastawniak, Basic Stochastic Processes, Springer 2005.
I. I. Gichman, A. W. Skorochod, Wstęp do teorii procesów stochastycznych, PWN, 1968.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

- W. Feller, Wstęp do rachunku prawdopodobieństwa, PWN 2006
J. Jakubowski, R. Sztencel, Wstęp do teorii prawdopodobieństwa, Script, 2000.

B. Literatura uzupełniająca

- I. Karatzas, S. E. Shreve, Brownian motion and stochastic calculus, Springer-Verlag, Berlin-Heidelberg-New York, 1988.
F. Klebaner, Introduction to Stochastic Calculus with Applications, ICP 2005.
A. D. Wentzell, Wykłady z teorii procesów stochastycznych, PWN 1980.

Kierunkowe efekty uczenia się

- MMAD2_W01
zna i rozumie w sposób pogłębiony teorię wybranych działów matematyki
MMAD2_W02
zna i rozumie dobrze rolę i znaczenie konstrukcji rozumowań matematycznych

Wiedza

- Student zna i rozumie:
- elementy teorii procesów stochastycznych, w szczególności twierdzenia będące przedmiotem wykładu wraz z odpowiednimi definicjami, przykładami, dowodami (MMAD2_W01)
 - metody dowodowe, istotność ścisłego rozumowania i precyzyjnego formułowania problemu, zna podstawowe pojęcia teorii procesów

MMAD2_W03 zna i rozumie w sposób pogłębiony wybraną dziedzinę matematyki teoretycznej lub stosowanej i jest w stanie rozumieć sformułowania zagadnień tej dziedziny pozostających na etapie badań oraz zna powiązania zagadnień tej dziedziny z innymi działami matematyki MMAD2_U01 potrafi konstruować rozumowania matematyczne: dowodzić twierdzenia, jak i obalać hipotezy poprzez konstrukcje i dobór kontrprzykładów MMAD2_U02 potrafi wyrażać treści matematyczne w mowie i na piśmie, w tekstach matematycznych o różnym charakterze MMAD2_K01 jest gotów do uznania ograniczenia własnej wiedzy i jest gotów do dalszego kształcenia MMAD2_K02 jest gotów do precyzyjnego formułowania pytań, służących pogłębieniu własnego zrozumienia danego tematu lub odnalezieniu brakujących elementów rozumowania MMAD2_K04 jest gotów do rozumienia i docenienia znaczenia uczciwości intelektualnej w działaniach własnych i innych osób; postępowania etycznego MMAD2_K05 samodzielnego wyszukiwania informacji w literaturze, także w językach obcych MMAD2_K06 jest gotów do formułowania opinii na temat podstawowych zagadnień matematycznych	stochastycznych, zna podstawowe przykłady zarówno ilustrujące konkretne pojęcia z tej dziedziny, jak i pozwalające obalić błędne hipotezy lub nieuprawnione rozumowania. (MMAD2_W02) aktualny stan wiedzy w dziedzinie teorii procesów stochastycznych, wie, jakimi problemami zajmują się współcześnie jej badacze, a także potrafi wskazać jej powiązania z innymi działami matematyki. (MMAD2_W03)
	Umiejętności Student potrafi: stosować poznane podczas wykładu twierdzenia i metody dowodowe, korzystać z idei i technik występujących w dowodach twierdzeń i przykładach podanych w trakcie wykładu, podać zastosowania poznanych twierdzeń, rozwiązywać zadania praktyczne z tematyki wykładu. (MMAD2_U01) stosować poznane metody rozwiązywania zadań, poprawnie posługuje się poznanymi pojęciami, umie zinterpretować otrzymane wyniki i rozwiązywać zadania praktyczne z tematyki przedmiotu. (MMAD2_U02)
	Kompetencje społeczne (postawy) Student jest gotów do: uznania ograniczenia własnej wiedzy i do dalszego kształcenia. (MMAD2_K01) precyzyjnego formułowania pytań dotyczących procesów stochastycznych. (MMAD2_K02) rozumienia znaczenia uczciwości intelektualnej i postępowania etycznego. (MMAD2_K04) samodzielnego wyszukiwania informacji w literaturze. (MMAD2_K05) formułowania opinii na temat podstawowych zagadnień matematycznych. (MMAD2_K06)
Kontakt adrian.kolodziejski@ug.edu.pl	